

Business Compliance program holdingu MONVIA

METODICKÝ POKYN

Kartelové právo a ochrana hospodářské soutěže

Vytvořeno: prosinec 2024

Obsah

1. Úvod	1
2. Zákazy	2
2.1 Všeobecné informace	2
2.2 Zákaz protisoutěžních ujednání s konkurenty („horizontální kartely“)	2
2.3 Zákaz nezákonného vázání dodavatelů a subdodavatelů („vertikální kartely“)	3
2.4 Zákaz zneužívání dominantního postavení na trhu	3
3. Společné podniky a jiné typy spolupráce (např. konsorcia, sdružení pro podání nabídky atd.)	3
4. Nakládání s informacemi týkajícími se konkurence	4
5. Kontrola fúzí/akvizice společnosti	5
6. Chování ve sdruženích a na akcích	5
7. Volba správných slov při jednání s obchodními partnery	6
8. Zveřejňování (dokumentace, hlášení a schvalování)	6
9. Pravidla chování	7

1. Úvod

Tento Metodický pokyn je součástí Business Compliance systému holdingu MONVIA a definuje všechna příslušná zákonná nebo podniková pravidla chování, aby nedocházelo k porušování kartelového práva nebo práva hospodářské soutěže.

Holding MONVIA se zavázal ke spravedlivé a otevřené soutěži. V každodenním provozu se nedá kontaktu s konkurencí plně zabránit. Dochází k nim například na setkáních sdružení nebo také v pracovních skupinách, konsorciích nebo jiných společných podnicích.

Zaměstnanci holdingu se nesmí podílet na žádných nezákonných praktikách, jako jsou ujednání s jinými společnostmi nebo jednání ve vzájemné shodě, jejichž účelem nebo důsledkem je znemožnění, omezení nebo narušení hospodářské soutěže.

Porušení kartelového práva a práva hospodářské soutěže představuje pro společnosti v holdingu MONVIA a jejich zaměstnance vysoké riziko. Protiprávní chování může mít následující důsledky:

- ▶ několikaletý trest odnětí svobody,
- ▶ pokuty,
- ▶ pokuty až do 10 % obrátu celého koncernu,
- ▶ zákaz plnění veřejných zakázek a zařazení do rejstříku osob se zákazem plnění veřejných zakázek,
- ▶ ztráta dobré pověsti,
- ▶ občanskoprávní nároky na náhradu škody.

Předcházení porušování kartelového práva a práva hospodářské soutěže je proto základním cílem celého Compliance programu holdingu MONVIA.

2 Zákazy

2.1 Všeobecné informace

Dohody se třetími stranami a koluzní jednání, jejichž účelem nebo důsledkem je narušení hospodářské soutěže, jakož i zneužití dominantního postavení na trhu, jsou zakázány a holding MONVIA je nebude tolerovat.

Dohoda může být uzavřena písemně nebo ústně, může být explicitní nebo implicitní – na formě, ve které je takové prohlášení o úmyslu vyjádřeno, nezáleží. Takové dohody ani nemusí být právně závazné. Pojem „dohoda“ se vztahuje i na tzv. gentlemanské dohody, které jsou v zásadě nezávazné.

Ke **koluznímu jednání** ve smyslu kartelového práva dochází, pokud existuje buď koordinace mezi zúčastněnými společnostmi, anebo skutečná spolupráce v tržním chování.

2.2 Zákaz protisoutěžních ujednání s konkurenty („horizontální kartely“)

Ujednání a jednání ve vzájemné shodě s **konkurenty**, jejichž účelem nebo důsledkem je narušení hospodářské soutěže, jsou zakázány.

Do tohoto zákazu spadají zejména

- ▶ Dohody o cenách, slevách, jiných faktorech tvorby cen, výpočtech, výpočtových schématech atd. („**cenové kartely**“).
- ▶ Ujednání o objemu prodeje nebo výroby, omezení výroby, volných kapacitách atd. („**kvótové kartely**“).
- ▶ Ujednání o dalších obchodních podmínkách, jako jsou platby, dodání, záruka, garance, kompenzace a předpisy o přenosu rizika atd. („**podmínkové kartely**“).
- ▶ Ujednání o podílech na trhu („**rozdělení trhu**“).
- ▶ Zvláštní případy – „**ujednání v průběhu výběrového řízení**“

Ujednání narušující hospodářskou soutěž v souvislosti s výběrovými řízeními („**bid rigging**“) se považují za trestný čin a měly by závažné důsledky jak pro společnosti spadající do holdingu, tak pro osoby, které se na takové dohodě podílejí.

Trestným činem je i podat ve veřejné soutěži nabídku na zboží nebo služby na základě nezákonné dohody, jejímž cílem je přimět zadavatele, aby přijal konkrétní nabídku.

Pokud jde o obsah, protiprávnost může vyplývat z dohody o cenách nebo službách, ale také z omezení obsahu služeb. Zakázány jsou rovněž takzvané ochranné nebo podvodné nabídky, které mají zadavateli poskytnout dojem řádné soutěže.

2.3 Zákaz nezákonného vázání dodavatelů a subdodavatelů („vertikální kartely“)

Dohody a koluzní jednání týkající se **dodavatelů a subdodavatelů**, jejichž účelem nebo důsledkem je narušení hospodářské soutěže, jsou zakázány.

Do tohoto zákazu spadají zejména

- ▶ dohody, které ovlivňují prodejní cenu pro kupujícího (pevné a minimální cenové cíle, slevové cíle),
- ▶ dohody o selektivní distribuci omezující další prodej produktu určité skupině zákazníků,
- ▶ prodejní a nákupní závazky,

pokud je jejich účelem nebo důsledkem narušení hospodářské soutěže.

Pokud nehrozí narušení hospodářské soutěže, mohou být takové dohody v jednotlivých případech přípustné.

2.4 Zákaz zneužívání dominantního postavení na trhu

Kromě zákazu kartelových dohod představuje porušení kartelového práva i zneužití dominantního postavení na trhu. Na rozdíl od kartelových dohod je zákaz zneužívání namířen proti jednostrannému jednání společnosti.

Základním předpokladem zneužívání je její dominantní postavení na trhu. Společnost takové postavení má, pokud na příslušném trhu nemá žádnou, nebo má pouze nevýznamnou konkurenci, což je faktor, na který se musí nahlížet individuálně, nebo pokud má dominantní postavení na trhu.

Zakázány jsou zejména tyto druhy jednání:

- ▶ zneužívání v oblasti cen a podmínek (požadování nepřiměřených cen nebo podmínek),
- ▶ slevové systémy, které vedou k omezení konkurence (např. vázání prodeje na závazky k nákupu),
- ▶ diskriminace obchodních partnerů (objektivně neodůvodnitelné rozdíly mezi obchodními partnery),
- ▶ odmítnutí prodat nebo dodat, pokud to není objektivně odůvodněné a vede to k omezení konkurence.

3 Společné podniky a jiné typy spolupráce (např. konsorcia, sdružení pro podání nabídky atd.)

Vytvoření konsorcia, sdružení pro podání nabídky, dodavatelského konsorcia, společného podniku typu joint venture nebo jiných forem spolupráce může narušit hospodářskou soutěž, protože se tím snižuje počet konkurentů pro konkrétní projekt.

Proto je vstup do takových typů spolupráce přípustný pouze tehdy, pokud tato spolupráce nakonec povede k další nabídce na trhu. V souvislosti se sebehodnocením dle kartelového práva (vyžaduje se dokumentace) se předpokládá, že samotné společnosti spadající do holdingu MONVIA budou stěží schopny nabídnout (konkurenčně schopnou) nabídku pro daný projekt. To přichází v úvahu například tehdy, pokud je splněna jedna z následujících podmínek:

- ▶ samotné holdingové společnosti nemůžou vyhovět kritériím způsobilosti pro danou veřejnou soutěž,
- ▶ společnosti spadající do holdingu nemůžou samy nést rizika spojená s daným projektem, a proto by samy nabídku nepředložily,
- ▶ holdingové společnosti nemají technické nebo ekonomické schopnosti k realizaci dané zakázky.

Další podmínkou přípustnosti podle práva hospodářské soutěže je to, že využitím subdodavatelů nebo jiných koncernových společností by se nepovedlo dosáhnout stejných výhod.

Při posuzování, zda jsou kapacity celého koncernu dostatečné, je třeba použít technicky a komerčně přiměřenou normu. Rovněž je třeba pamatovat na to, že v případě předkládání několika nabídek musí být k dispozici dostatečné kapacity k realizaci všech projektů, jsou-li příslušné zakázky získány.

Kontrolu, zda je konsorcium, sdružení pro podání nabídky nebo dodavatelské konsorcium dle práva hospodářské soutěže přípustné, provádí vedoucí nabídkového oddělení holdingových společností; v případě potřeby musí být zapojeno vedení společností tvořících sdružení.

4 Nakládání s informacemi týkajícími se konkurence

Informace týkající se konkurence nesmějí být sdělovány třetím stranám mimo společnosti spadající do holdingu MONVIA. Znalost informací o konkurenci umožňuje ostatním účastníkům na trhu lépe posoudit konkurenci na daném trhu nebo projektu.

Informace o konkurenci jsou zejména následující:

- ▶ ceny,
- ▶ výpočtové údaje (jako jsou přírážky, ziskové marže),
- ▶ dostupné kapacity a zdroje,
- ▶ náklady,
- ▶ úmysl předložit nebo nepředložit nabídku v reakci na veřejnou soutěž,
- ▶ strategická rozhodnutí, jako je vstup na trh nebo stažení z trhu,
- ▶ plánované investice.

Informace, které jsou holdingové společnosti povinny zveřejňovat podle právních předpisů, jakož i tiskové zprávy společností obecně, jsou z tohoto pravidla vyňaty. Toto pravidlo se dále nevztahuje na sdělování takových informací osobám, které jsou ze zákona povinny zachovávat profesní důvěrnost nebo které podepsaly dohodu o zachování mlčenlivosti, pokud je to nezbytné a v obchodním zájmu holdingových společností; to platí také pro informace, které jsou v době zveřejnění již veřejně dostupné. Je-li kromě toho zřízeno povolené konsorcium/sdružení pro podání nabídky/dodavatelské konsorcium, musí být výměna informací rovněž řešena restriktivně v souladu se zásadou „co je potřeba vědět“. Partnerovi v konsorciu mají být poskytnuty pouze informace týkající se konkurence, které jsou naprosto nezbytné pro uzavření dohody o konsorciu nebo pro společnou realizaci projektu. Pokud byl typ spolupráce v rámci kartelového sebehodnocení správně klasifikován jako přípustný, je povolena interní koordinace vyžadovaná pro společné stanovení cen, a to pro konkrétní projekt.

Zaměstnanci společností spadajících do holdingu MONVIA se nesmějí snažit získat informace o konkurenci z neveřejných zdrojů. Pokud zaměstnanci obdrží informace o konkurenci, musí neprodleně informovat svého nadřízeného a Compliance Managera. K tomu daný zaměstnanec poskytne získané informace a popíše okolnosti, za kterých k nim přišel.

Neoprávněné získání a/nebo zveřejnění informací o konkurenci představuje porušení zásad Business Compliance.

5   Kontrola fúzí/akvizice společnosti

V souvislosti s akvizicemi společností, ať už ve formě obchodů s akciemi nebo obchodů s aktivy, je vždy nutné ověřit, zda musí být dotyčná transakce oznámena (a schválena) jednomu nebo více orgánům pro kontrolu fúzí, dříve než bude možné danou transakci dokončit. Koupě nemovitosti může rovněž představovat spojování podléhající oznamovací povinnosti v případě, že má být použita pro obchodní účely a pokud se s prodejem na kupujícího převádí i určité postavení na trhu.

Mimořádné problémy podle kartelového práva vyžadující podpůrnou radu vznikají již při přípravě a/nebo uvádění takové transakce do praxe. Například jeden konkurent obvykle zkoumá druhého konkurenta v rámci prověrky due diligence. Dále bude navázán kontakt se statutárními orgány a zaměstnanci konkurenta (který bude akvírován). V tomto ohledu je třeba nadále dodržovat ustanovení kartelového práva, aby nedošlo k dokončení transakce před schválením a také s ohledem na výměnu informací (viz kapitola 4). Samotná dohoda o mlčenlivosti např. nebude dostačující k tomu, aby bylo možné přezkoumat probíhající nabídky konkurenta; v každém případě je třeba se toho zdržet. V případě porušení zákazu určité transakce dle kartelového práva stanovuje řada právních systémů (zejména EU) významné pokuty, které se rovnají pokutám stanoveným za jiná porušení kartelového práva co do výše příslušných pokut.

6   Chování ve sdruženích a na akcích

Společnosti spadající do holdingu MONVIA jsou rovněž povinny chovat se při práci v profesních sdruženích a na jiných akcích způsobem, který je v souladu s hospodářskou soutěží. Na všech akcích sdružení i kolem nich (např. během přestávek) musí být dodržována všechna pravidla chování stanovená v této organizační směrnici. Za každou cenu je třeba se vyhýbat konverzacím a diskuzím zejména o následujících tématech:

- ▶ ceny, faktory určující cenu a cenová politika,
- ▶ kapacity, množství a kvóty,
- ▶ obchodní plány a strategie,
- ▶ rozdělení trhů a odběratelů.

Aby se předešlo i pouhému podezření na koluzní nebo podobné jednání v souvislosti s touto činností, je důležité zajistit, aby na setkáních bylo následující:

- ▶ existence jasně formulovaného programu jednání, který je z hlediska práva hospodářské soutěže bez výtek a
- ▶ výstupy zaznamenané v oficiálním zápise.

Pokud by došlo k řešení výše uvedených záležitostí,

- ▶ musíte okamžitě vznést námitku,
- ▶ musíte zajistit, aby byly vaše obavy zaznamenány v oficiálním zápise, a
- ▶ musíte požádat o změnu tématu.

Pokud to není možné,

- ▶ vzdalte se,
- ▶ prokazatelně opusťte diskusní kruh nebo danou událost (čas, kdy odcházíte, nechte zaznamenat do oficiálního zápisu) a
- ▶ neprodleně informujte svého přímého nadřízeného a Compliance managera

Zvláštní pozornost by měla být věnována neformálním rozhovorům během přestávek na kávu, večeří apod., protože existuje riziko, že by se zde bezděčně vyměňovaly citlivé informace o konkurenci.

Porušení kartelového práva a práva hospodářské soutěže je v každém případě závažným porušením zásad Business Compliance a bude mít odpovídající důsledky.

7 Volba správných slov při jednání s obchodními partnery

Při jednání s obchodními partnery může pečlivý výběr slov zabránit chování, které samo o sobě neporušuje právní předpisy, ale zdá se být podezřelé kvůli nešťastné volbě slov. Od zaměstnanců společností spadajících do holdingu MONVIA se proto požaduje, aby se při jednání s obchodními partnery vyhýbali určitým slovům a frázím:

- ▶ Lehkomyslné výroky o konkurenci a cenách: Nejasné vyjádření může znít p podezřele, např. výroky jako: „celé odvětví souhlasí s tím, že ceny musí vzrůst“. Výroky by proto měly být vždy jasné, například „Vzhledem ke značnému nárůstu nákladů je pravděpodobné, že ceny porostou“.
- ▶ Výrazy spojené s vinou: Fráze jako „po přečtení prosím zlikvidujte“ a „zákaz kopírování“ naznačují potenciální pochybení, i když obvykle slouží pouze k zachování důvěrnosti dokumentu. Preferovány jsou výrazy jako „přísně důvěrné“ nebo „obchodní tajemství – šíření omezeno“.
- ▶ Pojmy spojené s výkonem nebo silou, např. „dominantní“ nebo „vytlačení konkurentů z trhu“, které naznačují využití tržní síly k vytlačení konkurentů. Místo toho by se s ohledem na postavení holdingových společností měly používat výrazy jako „přední postavení“ nebo „významná společnost“.
- ▶ Spekulace o zákonnosti nebo důsledcích určitých praktik, jako jsou „tato ujednání mohou být v rozporu s kartelovými pravidly“, lze i bez konkrétního důvodu považovat za náznak ochoty porušovat pravidla.

I když použijete výše uvedená nebo srovnatelná slova, vždy kontrolujte sami sebe i své chování, abyste mohli vyhodnotit, zda a do jaké míry jsou vaše záměry podle kartelového práva skutečně přípustné a neutrální. V případě pochybností se obraťte na centrální Compliance Managera.

8 Zveřejňování (dokumentace, hlášení a schvalování)

Všichni zaměstnanci společností spadajících do holdingu MONVIA jsou povinni vypracovávat písemné záznamy o kontaktech s konkurenty, během nichž se konkurenti alespoň pokusili o dohodu nebo výměnu informací týkajících se konkurence; kromě toho musí informovat svého přímého nadřízeného a záznam neprodleně, nejpozději však do sedmi dnů od takového kontaktu, předat Compliance Managerovi.

Zápis musí být stručný a musí obsahovat veškerý zásadní obsah schůzky. Compliance Manager může požadovat doplnění zápisu.

Dokumentace musí být uchována po dobu nejméně deseti let, pokud právní předpisy nevyžadují delší dobu uchování.

9 Pravidla chování

► **Buďte informováni!**

Rozpoznání problematického chování je ústředním požadavkem pro účinnou prevenci porušování kartelových právních předpisů.

► **Nezavírejte žádné dohody zakázané kartelovým právem!**

Veškerým dohodám v rozporu s kartelovým právem musí být výslovně zabráněno. Zákaz kartelových dohod se týká zejména dohod mezi konkurenty o cenách, složkách cen a plánovaných změnách cen, kvótách, obchodních podmínkách a dalších podmínkách, jakož i rozdělení trhů a zákazníků/odběratelů.

Příkladem zakázaných dohod mezi dodavateli a zákazníky jsou stanovení cen, dohody o územní ochraně a nákupní závazky. V případě pochybností informujte svého přímého nadřízeného nebo Compliance Managera.

► **Dodržujte zákaz zneužívání postavení na trhu!**

Pokud holdingové společnosti působí na trzích, na nichž mohou získat dominantní postavení, podléhají dalším právním předpisům týkajícím se hospodářské soutěže a kartelovým právním předpisům. Zejména jsou zakázány nepřiměřené systémy slev, diskriminace obchodních partnerů a provádění konkurenčních cenových strategií. Pokud existuje riziko zneužití dominantního postavení nebo si nejste jisti, zda dominantní postavení existuje, neprodleně se obraťte na svého přímého nadřízeného nebo na Compliance Managera.

► **Nezveřejňujte informace týkající se konkurence!**

Nezveřejňujte žádné informace, které jakýmkoliv způsobem umožňují vyvodit závěry o tržním chování holdingových společností, nebo které nejsou dostupné z veřejných zdrojů. Z kartelového hlediska není relevantní, zda je výměna informací přímá nebo nepřímá. Před výměnou informací, které jsou citlivé z hlediska kartelového práva, se prosím obraťte na svého přímého nadřízeného nebo na Compliance Managera.

► **Pokud dostanete obchodní informace o konkurentech, které jsou relevantní pro hospodářskou soutěž, distancujte se od nich a vzneste námitky!**

Nežádejte ostatní konkurenty o citlivé informace týkající se konkurence (ceny, výpočty atd.). Po obdržení takových informací, i když byly sděleny soukromě, zdokumentujte danou událost a neprodleně informujte svého přímého nadřízeného nebo Compliance Managera.

► **Akvizice společností!**

Ohledně (zamýšlených) akvizic společností nebo jejich částí (obchodování s aktivy nebo akciemi) vyhledejte právní poradenství, aby bylo zajištěno dodržování kartelového práva i v této mimořádné situaci (zákaz transakce, omezení výměny informací atd.).

► **Při návštěvě schůzek nebo jiných akcí sdružení dbejte na své chování!**

Společnosti spadající do holdingu MONVIA se ve své práci v rámci sdružení zavázaly k jednání v souladu s právem hospodářské soutěže! Vyhněte se diskusi nebo výměně informací týkajících se konkurence na všech akcích sdružení i kolem nich (např. během přestávek). Pokud konverzace směřuje k těmto tématům, okamžitě to rozporujte a požádejte o změnu tématu. Pokud to není možné, distancujte se od nich a okamžitě opusťte diskusní kruh nebo událost. Nechte svou námitku nebo odchod z události zapsat to záznamu. Mezi kritické záležitosti patří:

- ceny, faktory určující cenu a cenová politika,
- kapacity, množství a kvóty,
- obchodní plány a strategie,
- rozdělení trhů, odběratelů a odběratelů,
- náklady a struktura nákladů.

► **Ujistěte se, že formulace jsou jasné a jednoznačné!**

Pokud jde o následné doložení nebo povinnost předložit důkazy, je obzvláště důležité pečlivě nakládat s korespondencí a vypracovávat ji s rozvahou, a to jak v externích obchodních transakcích, tak i v interní komunikaci. Vyvarujte se zavádějícím formulacím, které by mohly způsobit, že i zákonná obchodní transakce bude vypadat podezřele.

► **Podezřelé situace ohlaste!**

Pokud máte podezření, že došlo k porušení kartelového práva, okamžitě kontaktujte svého nadřízeného nebo Compliance Managera. Vedení společnosti nese odpovědnost za to, že taková porušení se budou řešit správně a transparentně.

Proto o takovém incidentu nediskutujte s žádnými externími třetími stranami ani neposílejte interní e-maily nebo zprávy bez předchozí konzultace s nadřízeným nebo Compliance Managerem.